

Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet

Hans Jørgen Enger | Marit Mathisen
Postboks 93
4791 Lillesand**Contact**
Guro Haavind
+4794874155
guro.haavind@telia.no**Reference**
2022-05-12, 2204796-1

Hørings svar fra Telia Norge vedr. Veileder for innplassering av infrastruktur for mobilnett på offentlige arealer

Telia Norge AS (Telia) viser til høringsbrev om Høring om veileder for innplassering av infrastruktur for mobilnett på offentlige arealer datert 12. mai 2022 og avgir hermed sitt hørings svar.

Som mobilnetteeier med ansvar for omfattende mobil infrastruktur er det svært positivt for Telia at denne veilederen nå er på høring og vi ser frem til det endelige resultatet. Det overordnede inntrykket er positivt, og veilederen gir en balansert veiledning som kan være til hjelp både for mobilnett- og grunneiere.

I høringsbrevet stilles det spørsmål om formen veilederen skal ha. Veilederen, slik den fremstår i høringen, er ikke spesielt lang. Etter Telias oppfatning er det hensiktsmessig at grunnlaget for anbefalingene fremkommer i veilederen – dette gjør leseren bedre i stand til å forstå og følge opp anbefalingene. Spesielt gjør dette seg gjeldende når den endelige veilederen først gjøres tilgjengelig. På sikt kan det være at behovet endrer seg, men vår anbefaling er at veilederen utgis i sin nåværende utforming.

I høringen bes det om at en del spørsmål besvares. Her er Telias svar:

Punkt 3.2

1) Er det ønskelig at denne veilederen gir ytterligere informasjon om stråling for at kommuner og fylkeskommuner skal kunne håndtere utfordringer knyttet til stråling og utplassering av mobil infrastruktur på offentlige bygg og grunn? På hvilke områder er det eventuelt behov for ytterligere informasjon?

Svar: Etter Telias oppfatning er stråling omtalt på en god måte. For å unngå å overvelde leseren med for mye informasjon er det positivt at veiledningen ikke inneholder for mye detaljer. Det er positivt at viktige poeng trekkes frem og at veiledningen inneholder lenker til nettstedet med mer informasjon.

Punkt 4:

2) Er det annen dokumentasjon enn den som er nevnt i punkt 4.1, som bør følge en anmodning om innplassering for at behandlingen skal kunne skje effektivt?

Svar: Det er i utgangspunktet opp til utleier hva slags informasjon som er relevant å vedlegge søknadene. Etter Telias erfaring vil det være behov for forskjellig informasjon på et bygg og for en mast. Det som står i 4.1 gjelder fortrinnsvis på master. Etter Telias erfaring kan følgende informasjon være nyttig for søknader om plassering av mast:

- Kartutsnitt med koordinater / området masten er ønsket plassert

- Ca. høyde på mast
- Standard tegning av mast og hytte

For øvrig bemerkes at det alltid er behov for fremføring av strøm og ofte også fiber. Framføringsvei vet søker ikke på tidspunktet for innsendelse av søknad om innplassering, men vil komme før byggesøknaden sendes.

3) Bør avtalen mellom partene regulere forhold knyttet til sikkerhet rundt installasjonene på bygget (ref. punkt 4.5)? Eventuelt hvordan ansvaret skal deles mellom utleier og netteiere?

Svar: I all hovedsak er gårdeier ansvarlig for sikring av bygg og netteier ansvarlig for basestasjonsutstyret. Telia sin nåværende avtalemal dekker sikring med følgende formulering: «*Rettighetshaver har eksklusiv rett til basestasjonsutstyret, og har anledning til å sikre utstyret slik at uvedkommende ikke får tilgang til utstyret.*»

4) Er det andre forhold som kan effektivisere saksbehandlingsprosessen?

Svar: Fordi omfanget vil være minimalt, vil mindre kommuner ikke har samme mulighet til å tilegne seg erfaring og kompetanse som de større. Dersom mindre kommuner og netteier får utpekt kontaktledd i fylkeskommunen kan det bidra til effektivisering. I større kommuner kan tung saksbehandling og byråkrati være årsaken til lang saksbehandlingstid, og det anbefales at hensynene til effektiv utbygning av mobilnettene innarbeides også i saksbehandling etter plan- og bygningsloven.

En annen måte å effektivisere saksbehandlingsprosessen kan være å innføre maksimal saksbehandlingstid. Dersom søknader ikke behandles innen fristen kan det være relevant å eskalere behandlingen eller at innsendte søknader som inneholder all relevant informasjon automatisk blir godkjent.

Punkt 5:

5) Hvilket av alternativene ovenfor er foretrukket fra kommuner/fylkeskommuner og netteiere?

Svar: Eget abonnement for netteier er alltid å foretrekke og krever minst administrasjon. Der hvor det er mulig å etablere eget abonnement vil Telia, og antagelig øvrige operatører, gjøre dette.

6) Bør Nkom anbefale en standard metode?

Svar: Nkom bør ikke anbefale en standard metode. I noen bygg er det utfordrende å etablere eget abonnement og man må leie strøm. I tilfelle der kjøp av strøm er nødvendig er etterskuddsvis avregning av seriemåler å foretrekke. En anbefaling om standard kan således være til hinder for nødvendig fleksibilitet.

7) Er det andre kraftreducerende tiltak?

Svar: Solcelleanlegg på tak kan være et alternativ. Dette reduserer ikke effekten, men kan minimere forbruk og kjøp via nett. Solcelle krever blant annet økt areal på tak. P.t er Telia i støpeskjeen på en pilot som går på solcelle på tak og på greenfield.

Punkt 6:

8) Er de foreslåtte anbefalingene vedrørende vederlag rimelige?

Svar: Bruksverdi som grunnlag for beregning av vederlag er et bra prinsipp for netteierne. Med dette prinsippet bør vi da kunne inngå langvarige bruksrettsavtaler for mast og hytte til en kostnadseffektiv leie. Basert på Telias erfaringer med fremforhandling av slike avtaler ser vi for oss at det vil bli en del diskusjoner utleiende rundt dette på tross av at det foreligger en offisiell veileder. Vi oppfordrer derfor til at det vurderes å formalisere veilederen ytterligere, for eksempel ved at sentrale deler fastsettes som rundskriv.

Når det gjelder innplassering i bygg har Telia forståelse for at det kan være mer komplisert å sette et vederlag etter dette prinsippet. Det viktigste for Telia er at byggeier ikke skal tjene penger på Telias installasjon, og at gårdeier skal ha dekning for selvkost ved utleie på bygg.

9) Er det andre forhold som burde vært tatt inn i vurderingen av vederlag?

Svar: Telia har ingen ytterligere kommentarer utover det ovenstående

10) Er det behov for ytterligere eller annen veiledning i tilknytning til vederlag?

Svar: Telia har ingen ytterligere kommentarer utover det ovenstående

Punkt 7:

11) Er det behov for ytterligere veiledning i tilknytning til annet regelverk på ekomområdet?

Svar: Ja, etter Telias oppfatning bør det være et kapittel om byggesøknad og dispensasjon etter plan- og bygningsloven. En av de virkelige barrierene ved planlegging og bygging av master og annen infrastruktur knytter seg til usikkerhet i saksbehandlingen og ikke minst tidsforbruk. Dispensasjonssøknader etter plan- og bygningsloven tar som hovedregel flere måneder. Dersom det overordnede målet om mobilnett der folk bor, jobber og ferdes innen 2025 skal nås må denne tiden reduseres vesentlig.

Punkt 8:

12) Nkom ber om kommentarer på de foreslåtte tiltakene.

Svar: Telia stiller seg positiv til de foreslåtte tiltakene. Av hensyn til konkurranseforhold kan det være hensiktsmessig om dialog om felles tiltak for alle netteierne skjer i regi av Nkom.

13) Er det andre tiltak netteiere/bransjen kan gjøre for å effektivisere og forenkle prosesser for innplassering av mobilutstyr på offentlige arealer?

Svar: Telia har ingen konkrete innspill.

Øvrige innspill til høringen:

Vedrørende tidligere kommentar om innarbeidelse i forhold til plan- og bygningslov; i Byggesaksforskriften § 4-1 f. 5. fremkommer det følgende:

"antennesystem med høyde inntil 5,0 m. Parabolantenne kan ha diameter inntil 1,2 m. Panelantenne plassert på vegg kan ha høyde inntil 2,0 m. Bestemmelsen omfatter ikke plassering av antennesystem

som kan utgjøre fare for personsikkerhet eller når flere antennesystemer skal plasseres på samme sted eller på samme fasade". I veiledningen fremkommer det følgende: "Når antenner monteres på flere separate festeanordninger, er de å anse som flere antennesystemer, og er dermed ikke omfattet av unntaket."

Et antenneanlegg vil normalt inneholde minst tre antenner for å sikre 360 grader områdedekning. I et slikt anlegg vil det av vekthensyn være 6 *festeanordninger* (ett for selve antennene og ett for hver tilkoblede radioenhet). Anslagsvis medfører dette at minimum 9 av 10 stasjoner må søkes og fordi saksbehandlingstiden er svært høy mange steder kan dette vesentlig forsinke utbyggingen. Forskriften bør revideres slik at flere antennefester er unntatt søknadsplikt.

Vedrørende punkt 4.4 Avtalen varighet. Telia ser at det regelmessig er svært utfordrende å reforhandle avtaler, og en rett til forlengelse bør være på samme vilkår. Videre bør det presiseres at dette også gjelder grunnrettsavtaler. Telia foreslår derfor at anbefalingen endres til "Nkom anbefaler derfor at avtaler om innplassering av mobil infrastruktur / **grunnrettsavtaler** gjøres langvarige og at de har minst 10 års varighet med rett til forlengelse på **like vilkår** og indeksregulering av leiepriser."

Dersom det er ønskelig med oppfølging av høringsvaret står Telia tilgjengelig for det. Eventuelle henvendelser kan rettes til guro.haavind@telia.no.

Med vennlig hilsen

Guro Haavind

Advokat MNA

Telia Norge AS

